

CVEČJE

z vertov sv. Frančiška.

Časopis za verno katoliško ljudstvo,
zlasti za ude tretjega reda sv. Frančiška.

S privoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti

vrejuje in izdaja

P. Stanislav Škrabec,
mašnik frančiškanskega reda na Kostanjevici.

VSEBINA 5. ZVEZKA.

Mesec oktober. Premišljevanja o življenju sv. Frančiška.

Osemindvajseti dan. O veliki svetosti, katero je sv. Frančišek
dosegel 129.

Podoba Bogu posvečene zlasti redovne osebe.

V. pogl. Prava redovna oseba je prostovoljna žrtev po-
korščine 135.

VI. pogl. Prava redovna oseba je žrtev zatajevanja . . . 137.

Kristus in svet 139.

Prijateljski pogovor 144.

Tretji red na Gori 149.

Nekaj čertic sè slovenskega misijona na Nemškem. (Dalje). . 154.

Priporočilo v molitev 158.

Zahvala za vslišano molitev 159.

Cerkvena stavbena družba „Marija Lurd“ v Rajhenburgu . . 160.

V GORICI

Hilarijanska tiskarna

1903.

Izhaja v nedoločenih obrokih. Stane cel tečaj (12 zvezkov) 150 v.

Knjižne novosti.

B. M. Ljapunov. Neskoljko zamečanj o slovensko-nemckom slovaru Pleteršnika. Odessa 1903. — 8°, str. 72. —

Mej ruskimi slavisti, ki poznajo in ljubijo našo slovenščino, zavzemlje odlično mesto gospod Boris Mihajlovič Ljapunov. Pričujoča njegova študija, upam, da bo interesirala vse naše jezikoslovce in jim bodi, v spodbujbo k natančnejšemu preučevanju naše govorice, posebno priporočena; drugim izobraženim Slovincem pa bi vtegnilo biti ljubo izvedeti vsaj to, kako učen ruski slavist sploh sodi o Pleteršnikovem slovarju. „Prekrasni slovar Pleteršnika“, tako piše g. Lj. berž na 1. str., „mora biti namizna knjiga ne samo teh, ki imajo opraviti s se slovenskim jezikom, temuč tudi v obče vseh preiskovavcev primerjajoče fonetike slavenskih jezikov, podobno kaker je namizna knjiga slavenskega lingvista znameniti slovar Vuka Karadžića“. Pač lepa hvala, ki jo je pa prof. Pleteršnik brez dvojbe v resnici zaslužil. Mimogrede se tudi spisov drugih naših jezikoslovcev g. Ljapunov jako prijazno spominja, tako pokojnega Oblaka, prof. Štreklja, M. Valjavca, in ne naj menj naših platniških spisov, ki pravi, da bi mogli delati čast kateremu koli iz najboljših lingvistiških žurnalov evropskih. To ni malo rečeno. Moram torej za toliko priznanje očitno izreči prijaznemu gospodu svojo veliko hvaležnost. Sploh smem reči, da sem našel mej ruskimi slavisti več uvaževanja, kaker bi ga bil mogel kedaj pričakovati, — zadosti odškodbe za vničevanje in zasramovanje od strani raznih domačih „tobožnjih“ in „tokoršnih“ učenjakov! Tudi v posameznostih, ki jih celo prijazni mi domači jezikoslovci niso marali sprejeti, gospod Ljapunov meni priterjuje, tako zlasti glede znanstvene transskripcije naše slovenščine. In prav v tem je njegova knjiga sama dokaz, kake težave dela celo ruskim tiskarnam transskripcija, ki jo je izvolil, menda po Oblakovem pritisku, Pleteršnik. Ali tu ni prostora, da da bi nadalje hvalil svojo robo; pohvaliti imam le pridno delo g. Ljapunovega, ki je zares prelepo spričevalo njegove posebne natančnosti in ljubezni do resnice, pa zraven tudi njegovega rahločutnega dobrega serca nasproti vsem, s katerimi pride v svojem znanstvenem preiskovanju, kaker koli si bodi, v dotiko.

S. I. Jeršov. Eksperimentalnaja fonetika. Kazanj 1903. 8° str. 91 z 11 litografiranimi tablicami. Cena 1 r. 50 kop.

Fonetika je pri nas jako malo znano in še menj čislano znanstvo, kar nikaker ni dobro za našo slovenščino, ker menda prav vsled tega izobraženi ljudje zaničujejo domače glasove ter namestu njih tuje, nemške, vpeljujejo. Zato bi bilo jako želeto, da bi naši mlajši jezikoslovci to knjižico mladega Rusa, bivšega slušatelja prof. Bogorodickega v Kazanju, v roke vzeli ter se skušali nekoliko bliže seznaniti s to rečjo. Knjižica obsega tri spise različne obširnosti. Pervi: „Istoričeskij očerk“, sega do str. 73, drugi: „Neskoljko opytov k voprosu o sloge“, od str. 74 do 79, in tretji: „Palatogrammy zvukov russkago jazyka“, od str. 80 do 91. Poslednji spis, z dodanimi mu podobami na tablicah IV—XI, je za nas najvažniši. Tu se moremo učiti, v čem in kakov je tisti razloček, ki nam pri učenju ruskega jezika blizu naj-

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

XX. tečaj.

— ❁ V Gorici 1903 ❁ —

5. zvezek

Mesec oktober.

Premišljevanja o življenju sv. Frančiška.

(Posnel iz laškega „Il mese consacrato al serafico Patriarca
S. Francesco, del P. Candido Mariotti“ p. C. L.)

Osemindvajseti dan.

O veliki svetosti, katero je sv. Frančišek dosegel.

1.

„Svetost,“ pravi imenitni francoski pisavec p. Lakordér, „je ljubezen do Boga in do ljudi v najvišji stopnji“. Sv. apostelj Pavel uči, da se vse božje in človeške postave strinjajo v ljubezni do Boga in do bližnjega; gdor tedaj Boga in bližnjega ljubi, tudi vse zapovedi spolnjuje. Pa to še ni zadosti, da gdo doseže tisto svetost, o kateri govorimo, mariveč se mora njegova ljubezen razodevati v dejanjih, ktera se odlikujejo od navadnih človeških del in se nam na prvi pogled izredna kažejo; ako pa ta dejanja z lučjo svete vere ogledamo, vidimo v njih neko posebno vzvišenost in lepoto. N. pr. ko je sv. Elizabeta, ogerska kraljčina, gobo-

vega človeka vmila in potem to vodo pila, se nam dozdeva to na prvi pogled pretirano; ako pa to v duhu sv. vere preišljujemo, spoznamo veliko krepostno moč, s katero je ta svetnica svoje počutke v svoji oblasti imela. Zato je sv. Elizabeta pripomnila, da je toliko sladkost in prijetnost občutila, ko je vbožcu iz ljubezni do Boga to dobroto storila, da se ji ni kar nič studilo tako smerdljivo in vmazano vodo piti. Nadalje Bog večkrat razodeva svetost svojih služabnikov s čudeži, z darom prerokovanja, sè zamaknjenostjo in drugimi enakimi darovi in ljudje, ko to zapazijo, začno take od Boga z milostmi obdarovane osebe svetnike imenovati, v nje svoje zaupanje staviti in jih ko posebno od Boga blagoslovljene častiti. Ta svetost pa je tako rekoč neizmerna, ker tudi ljubezen, iz ketere izhaja, nobene mere ne pozna in je neizmeren, on, na keterega se obrača. Zavoljo tega pravi Kristus: „Bodite popolni, kaker je vaš oče v nebesih popoln“. Mi vsi tedaj moremo in smo dolžni po tej svetosti hrepeneti in jo pridobivati, ker smo vsi k temu poklicani in imamo zmožnost do neke stopinje svetosti dospeti. Bog daje vsakemu za to potrebne milosti, in če tedaj ne postanemo sveti, je to le naša krivica.

2.

Ako zdaj pogledamo v življenje našega svetega očeta Frančiška, bomo kmalu spoznali, da je imel on to svetost v najvišji stopnji in sicer tako, da ne moremo ž njim nikoger drugzega primerjati ko le Jezusa Kristusa, keterega si je on v zgled posnemanja vzel. Ni ga bilo, kateri bi bil imel toliko ljubezen do Boga, kaker jo je imel on, keterega zavoljo te ognjevitte ljubezni imenujemo serafinskega. Kako je on vse čednosti ljubil in v djanju kazal, smo imeli v dosedanjih preišljevanjih priložnosti dovelj se prepričati. Da je čudeže delal, to tudi vemo; saj je hudiče izganjal, mrtve v življenje zbujal, bolnike ozdravljaj, prihodnje reči prerokoval in ne-

razumnim stvarjem zapovedoval, da so ga slušale. In tolika je bila njegova čudežna moč, da so zadostovale stvari, katerih se je on samo doteknil, in hudobni duhovi so bežali, če se jim je v njegovem imenu zapovedalo. Z eno besedo, on je bil pravi čudodelnik. V koliki časti in kolikem spoštovanju so ga nadalje imeli imetni in mogočni tega sveta, kako so ga preslavljali in častili papeži, kardinalji, škofje, kralji, knezi, plemenitaši, celo sam neverni sultan! Keder je prišel v kako mesto ali selo, so se zbirali okolu njega duhovni in posvetni, imenitni in priprosti, moški in ženske; šli so mu naproti sè zelenimi vejicami in prepevali so mu hvalne pesmi; blaženega se je štel, gdor se ga je smel dotekniti in mnogi so poljubljali stopinje, ketere je za seboj pušcal. Kako so ga tudi po njegovi smerti naj slavnější možje poveličevali in povzdigovali! Sv. Bonaventura ga imenuje veliko luč sveta; sv. Anton pravi, da je bil prižgan svetnik pred Gospodom, ki je vse razsvetljeval; sv. Bernardin Sijenski ga slavi poslanca božjega, ki je prenovil svet in ga učil evangelijskega življenja; učeni Baronij spričuje, da je bil apostoljski mož, ki ga je Bog poslal v podporo cerkvi, katera se je vsled človeške pregrešnosti in hudobije rušila; Bosuet pravi, da je bil čudo tistega stoletja; in protestant Leo mu daje spričevalo, da je bil naj bolj duhovit človek, kar jih svet pozna. Vsi pa se zlagajo v tem, da ga imenujejo popolnega posnemovavca Jezusa Kristusa, in to je brez dvojbe naj večja hvala, ki jo moremo o njem izreči. Tudi sveta mati katoliška cerkev ga je visoko počastila in ga nenavadno slovesno svetnikom prištela. Papež Gregor IX. se je sam napotil v Asiz h kanonizaciji, in je pri tej priložnosti imel slavnostni govor, v katerem je rekel, da je sv. Frančišek, po besedah sv. pisma, svitla jutranja zvezda v sredi oblakov, luna v popolni svitlobi in sonce v krasni zarji. Ta slovesnost se je obhajala na tistem kraju, kjer je njegovo telo počivalo, in dve leti po njegovi smerti. Ali nam ne

kaže vse to velike svetosti sv. Frančiška? In če hočemo h koncu imeti še spričevanje božje, ga imamo tudi, ker Bog sam mu je vtisnil svete Jezusove rane.

3.

Videli smo, kako se je sv. Frančišek povzdignil do najvišje stopnje svetosti; božja posebna milost ga je pri tem podpirala, on pa je s to milostjo zvesto sodeloval. Spominjajmo se, da smo si tudi mi po božjem poklicu izvolili sv. Frančiška v zgled posnemanja, in mu tedaj po moči moramo slediti. Res, da je bila njegova svetost izredna in nenavadna; doseči toliko svetost nam je skoraj nemogoče. Vender si moramo prizadevati, da jo dosežemo v koliker mogoče visoki stopnji. Tudi je pač res, da je to vsled naše spačene, slabe nature težavno in ni drugače, ko da si silo delamo. V svoji slabosti pa imamo dva mogočna pripomočka, namreč božjo milost in lepi zgled. Sv. Pavel pravi, da sam iz sebe ni zmožen kaj storiti, vse pa more s pomočjo božjo; in ravno tako moramo tudi mi misliti. Dalje, ko bi še nihče ne bil posnemal sv. Frančiška, bi nemara imeli kak izgovor, pa tisoč in tisoč jih je, ki so za njim hodili in svetost dosegli. Ko je sv. Avguštin premišljeval velike čednosti svetnikov, je rekel sam sebi: „Ako so ti in oni to storiti mogli, zakaj bi ne mogel tudi jaz“? Tudi mi tako storimo. Recimo sami pri sebi: „Ako je tolikanj naših bratov z božjo pomočjo in lastno silo posnemalo svetega Frančiška, zakaj bi ga mi ne mogli“? Nikar ne bodimo tedaj zadovoljni s to čednostjo, katero smo si do zdaj pridobili, ker ravno tisti sv. Avguštin pravi: „Ne smeš biti zadovoljen s tem, kar si, ako hočeš, postati to, kar nisi... Ako praviš: „Zadosti je“, si pogubljen“. Sv. Frančišek je smel gotovo pričakovati, da bo zadobil nebeško krono za svojo čednostno in sveto življenje, pa vender je zdihoval: „O ljubi bratje, začnimo dobro delati in v dobrem napredovati, ker nismo doslej še nič do-

brega storili“. Koga bi tako govorjenje ne predramilo? Kako smemo mi upati, da se zveličamo s tako majhino in slabotno svetostjo, ki si domišljujemo, da jo imamo?

Z G L E D .

Sv. Frančišek je bil nekega dne z bratom Leonom v neki puščavi in, ker ni imel seboj molitvenika (brevirja), je hotel z dejanjem poniževanja samega sebe Boga hvaliti in poveličevati. Reče tedaj bratu Leonu: „Ljubi brat, ne spodobi se, da bi sveti čas zapravila ne da bi Boga in njegovo sveto ime hvalila in svojo slabost pred njim spoznavala. Ko bom torej jaz tako-le govoril: „O brat Frančišek, ti si tolikanj greha storil, da si zaslužil v pekel pahnjen biti“, ti, brat Leon, tako-le reci: „Res je, zaslužiš biti pahnjen na dno pekla“. Brat Leon se je se ve da branil kaj tacega izreči, pa ker drugače ni mogel, ga je obljubil slušati. Ko je pa sv. Frančišek tiste besede izgovoril, je na to dejal br. Leon: „Brat Frančišek, Bog bo po tebi tolikanj storil, da pojdeš v nebesa“. Frančišek ga na to posvari: „Zakaj ne govoriš tako, kaker sem ti zapovedal? Poslušaj tedaj, jaz bom rekel: Brat Frančišek, ti si tolikanj hudega storil, da zaslužiš večno prekletstvo, ti pa govori: Ti saslužiš biti v številu pogubljenih“. Brat Leon je na novo obljubil, pa sè solzami v očeh in terkajoč se na persi je rekel: „Brat Frančišek, Bog bo mej vsemi blagoslovljenimi tebe še posebno blagoslovil“. „Zakaj ne odgovoriš, kaker sem ti zapovedal?“ ga zopet sv. Frančišek opominja; „zapovem ti pa zdaj pod sveto pokorščino, da reci to, kar ti bom narekoval. Jaz bom tako govoril: O brat Frančišek, po tolikih hudobijah, s katerimi si očeta usmiljenja in Boga vse milosti tolikanj žalil, upaš še od njega usmiljenje doseči? Resnično, ti ne zaslužiš odpuščenja. Ti brat Leon pa tako-le govori: Ti ne zaslužiš nobenega usmiljenja.“ Pa brat Leon je rekel: „Bog, naš oče,

čiger usmiljenje je neskončno, ti bo vse pregrehe odpustil in te sè svojo milostjo oblagodaryl“. Sveti Frančišek se je v sveti jezi iznejevoljil: „Kako si si upal“ je dejal, „sveto pokorščino prelomiti in drugače govoriti, kaker sem ti zapovedal“? Brat Leon pa je globoko zdihtil in opravičujevaje se je rekel: „Preljubi oče, Bog mi je priča, da sem si vedno prizadeval tvoje besede ponoviti, pa Bog sam mi je na jezik položil, da sem govoril to, kar je njemu ljubo bilo“. Sv. Frančišek se je nad tem močno začudil, ali vender le ni mogel, da bi se ne vabil v ponižnosti in je prosil brata Leona, naj ponovi vsaj tele besede: „O brat Frančišek, zaverženo človeče, misliš li, da bo Bog s teboj milostiv zavoljo tvojih pregreh“? „Bo, bo, oče“, mu seže v besedo brat Leon, „Bog, naš zveličar, se te bo vsmilil in te s posebnimi milostimi bogato obdaril. On te bo povišal in te k večni časti povzdignil, zakaj kedor se ponižuje, ta bo povikšan. Odpusti mi pa, ako ne govorim tako, kaker ti želiš, ker ne govorim jaz, ampak Bog govori v meni.“

Pravilo sv. Frančiška: „Blager tistim, kateri stanovitno napredujejo v dobrem“.

MOLITEV.

O Gospod, jaz bi moral biti živa podoba svetega očeta Frančiška, kaker je on bil tvoja, pa kako malo ali celo nič mu nisem podoben! Kje imam ljubezen do vboštva, do ponižnosti, do pokore in do vseh drugih čednosti, katere je on imel v toliki popolnosti? Kje je pri meni zaničevanje vsega posvetnega in želja do nebeške domovine, ki je v Frančisku tolika bila, da je bolj v nebesih kaker pa na zemlji živel? Kje je v meni tista goreča ljubezen do tebe, do bližnjega in do vseh drugih stvari, v kateri se je on tako odlikoval? O Gospod ne dopusti, da bi se kedaj sramovati moral, ne dopusti, da bi me sv. oče Frančišek ne spoznal za svojega in me zavergel. Daj mi pa milost, da bom v sveti serčnosti hodil po

poti, katero mi je on zaznamenal in da se nigdar od nje ne ločim. Daj da ga bom v življenju koliker mogoče posnemal in bom enkrat ž njim prebival v večnih nebesih. Amen.

Podoba Bogu posvečene zlasti redovne osebe.

P. A. M.

V. POGLAVJE.

Prava redovna oseba je prostovoljna žrtev pokorščine.

Redovna oseba, ki živi po svojem stanu, je z veseljem pokorna. O pobožna duša, da bi ti vender prav spoznala potrebo in vrednost pokorščine!

Jezus Kristus je bil pokoren. On je bil pokoren do smerti, in on te vabi, da ga nasledovaj. Pokorščina je varna pot; razun na tej poti, katero ti je Kristus pokazal, ni zveličanja.

Ke bi bila z Jezusom le tako združena, kaker je vsaki kristjan, bi se ne mogla odtegniti pokorščini; zakaj učenci Jezusovi morajo svojemu učeniku podobni biti, oni ga morajo posnemati, ako se hočejo rešiti.

Ali pa ne vežejo tebe še tesnejše vezi z Jezusom? Sè slovesnimi obljubami si se njemu posvetila; ako se braniš slušati, se s tem njemu odpoveš. Najboljša dela storjena zoper pokorščino, prenehajo biti dobra dela. Brez pokorščine bi bile tvoje molitve, bi bilo tvoje zatajevanje brez zasluženja. Bog hoče, da mu daruj svojo voljo, in to storiš le s pokorščino.

Ke bi delala čudeže, ne bi pa bila pokorna, bi se mi morala tvoja pobožnost sumljiva zdeti. Prosim te torej, ne odstopi od poti pokorščine; vsaki drugi korak bi ti bil v padeč. Večkrat praviš: „Posvetiti se hočem, rešiti se hočem“ in vprašaš, kaj moraš storiti. Odgovorim ti: Slušaj! Pokorna bodi! Ako si pokorna, koliko grehom posušiš vir? Vsaki greh je nepokorščina, in pokorna duša je gotovo brez greha. Slušaj! Koliko čednosti si s tem pridobiš! Pokorščina ob-

seže vse čednosti, ona je njih mati in varihinja. Bodi pokorna! Kmalu boš dosegla popolnost svojega stanu.

Ako je redovni stan sv. cerkvi toliko koristil, ako je poslal v nebesa toliko svetnikov, se je to zgodilo le zaradi tega, ker mora v redovnem stanu vladati splošna in popolna pokorščina.

Bodi pokorna in vedno boš zadovoljna; imela boš oni neprecenljivi mir, katerega ne poznajo duše, ki se Bogu zoperstavljajo. Pokornemu je Gospod — Bog vse tolažbe.

Poslušaj povsod, vselej in v vsem, zakaj gotovo smem misliti, da se ti nič ne vkaže, kar je zoper zapovedi in voljo božjo.

Ako boš tako pokorna, bodo tudi tvoja najnavadniša opravila dopadla tvojemu božjemu ženinu in ne bodo brez zasluženja; zapisana bodo v knjigo življenja in poplačana z večnim plačilom.

Kako te mora to priganjati, da se vadiš v pokorščini, da z veseljem in sè svetim namenom slušaš! Zakaj pokorščina je le tedaj plačila vredna, ako se izkazuje z ozirom na Boga.

Kaj pa moraš storiti, da dosežeš tako stanovitno pokorščino?

Pred vsem imej živo vero, ki ti v osebi predstojnikov vedno kaže Jezusa Kristusa; oni so njegova podoba, njegovi namestniki. Jezus govori po njih, oznanjujejo ti voljo tvojega ženina. Sprejmi njih povelja, kaker bi bila povelja tistega, ki ga predstavljajo.

Drugič ti mora biti prav vse eno, katerokoli opravilo se ti naloži. V tem se razodeva prava čednost dobre redovne osebe.

Oh! koliko je redovnih oseb, katerim sicer pokorščina nobenih težav ne dela, ketere na videz zelo napredujejo v popolnosti ali v pravi luči se pokažejo tedaj, keder se jim kaj neljubega vkaže. Keder se jim n. pr. pri opraviilih pridruži oseba, ki jim ni po volji.

Zdaj zgube mir, tožijo, mermrajo in vsakemu kažejo svojo nejevoljo. Je li pa to prava čednost? Kako prav uče učenci duhovnega življenja, ki pravijo: Zelo nepopolna je čednost tistih oseb, ki žive le po svoji volji, namesto, da bi ji odmerle.

Zato, pobožna duša, naj ti bo vsako opravilo dopadljivo, in lahko in veselo in zasluživo boš slušala. Slušala boš na skrivnem in očitno, v lahkih in težkih rečeh. Slušala boš ljube in neljube predstojnike.

Vzemi si to k sereu in raje zgubi življenje kot pokorščino, zakaj pokorščino si obljubila, ti moraš tudi nje žertev postati.

Da pa dobiš čednost prave pokorščine moli pogosto :

O moj Zveličar ! kako hitra, tako stanovitna, splošna in velikodušna je bila tvoja pokorščina ! Bodi ti moj zgled. Slušati hočem iz ljubezni do tebe in tako, kaker si ti slušal. O moj Bog ! stori, da bom vse iz pokorščine delala !

VI. POGLAVJE.

Prava redovna oseba je žertev zatajevanja.

Čednost zatajevanja križa in zatira meso, da se more duša, ki se je rešila strasti, prosta k Bogu povzdigniti.

Brez te čednosti ne moreš biti dobra učenka Jezusova, kako boš brez nje dobra redovna oseba ? Vprašaj Jezusa Kristusa, našo predpodobo in našega učenika, ali se ni on vadal v zatajevanji, ali nam on ni te čednosti priporočil ? Stopi v hlev, kjer je bil rojen, spremljaj ga po potu njegovega pozemeljskega življenja, stopi ž njim na Kalvarijo ; povsod ga vidiš, ko moža bolečin. Pač sramovati bi se morali, ke bi bili mi mehkužni udje pod glavo, ki je s ternjem kronana.

Tvoja naloga je kerščanska popolnost in kaj ti pravi sv. evangelij ? Uči te : Zatiraj huda nagnenja, križaj svoje meso, zatajuj se, hodi po ozkem potu, nosi svoj križ in hodi za Jezusom.

Zatajevati se moraš, ako hočeš vladati. Po potu zatajevanja se pride v nebeško kraljestvo. Ker moramo vsaki dan svoj križ nositi in po nebesih hrepeneti, se moramo tudi vsaki dan zatajevati. Vsaki dan je zgubljen, v katerem se nismo nič zatajevali.

O pobožna duša ! Kako podpira ljubezen do zatajevanja zvesto spolnjevanje stanovskih dolžnosti. Nobena reč tako ne zavira duhovnega življenja in napredovanja v če-

dnostih kot pomanjkanje zatajevanja. Sovraži torej svoje telo, imej ga kot sužnja in zvesta boš tudi v spolnjevanju najmanjših dolžnosti. Nobena reč ti ne bo pretežka; hitela boš od čednosti do čednosti.

Priporočam ti pred vsem zatajevanje notranjih in zunanjih čutov. Marisketera redovna oseba ali pobožna duša prosi in nadleguje svoje predstojnike ali dušne vodnike, da bi ji dovolili kako veliko zatajevanje, mej tem ko puste svojim čutom vso prostost in še ne vedo, kaj se pravi delati proti slabemu nagnjenju svoje nature.

Takih prevar se varuj. Zvesto spolnjuh svoje dolžnosti in dobila boš milost, pozneje tudi kaj tacega storiti, kar presega tvoje dolžnosti in sicer v veliko dušno korist.

Da si kaj napredovala v čednostih, ne moreš soditi po nekaterih ostopih, ki si si jih prostovoljno naložila, temuč po zvestem spolnjevanju vsega, kar ti je zapovedano. Koliker sme upati redovna oseba, ki se zatajuje v tem, da zvesto spolnjuje svoje dolžnosti, toliko se mora bati ona, ki se v tem nič ne zatajuje. Taka je pri svojih duhovnih vajah vsa razstresena, merzla in zbegana.

Odtod pride, da je pri sv. maši brez pazljivosti in pobožnosti, da so njene spovedi brez dobre priprave, kesanja in terdnih sklepov, da so mlačna njena sv. obhajila. Ker prav ne rabijo ali celo zlorabijo pripomočke, ki bi jih mogli rešiti, se postavljajo v nevarnost pogubljenja.

Poslušaj, pobožna duša, še en nagib k zatajevanju, ki mora velik vtisek na te napraviti. Liliža čistosti raste in se ohrani le mej ternjem zatajevanja. Ako ljubiš in ceniš čistost, moraš ljubiti zatajevanje. Storila si obljubo sv. čistosti, ti si nevesta Jezusa Kristusa, neomadežanega jagnjeta; koliker bolj se boš zatajevala, toliko lepše se bo na tebi svetila angeljska čednost.

Moli prav pogosto za duha zatajevanja in za čednost sv. čistosti :

O Jezus ! ti si bil vedno nedolžen in vedno v terpljenju. Ke bi jaz tudi nikedar ne bila grešila, bi se morala vender vedno zatajevati. Pa koliko grehov sem storila !

Objokujem jih in s pravo pokoro jih hočem vedno bolj oprati. Gospod, raje vmrem, kaker da bi zgubila sv. čistost.

O jagnje neomadežano, daj da bo ona, katero si izvolilo za nevesto, vedno čista in bo mogla tebi slediti. Zatajevati se hočem in odreči vsemu, kar bi tvoje tako neskončno čiste oči žaliti moglo.

O Marija! prečista devica, prosi za me!

Kristus in svet.

„Tvoje ime sem razodel ljudem,
ketere si mi dal od sveta.“ Jan. 17, 6.

Te besede so vzete iz slovesne molitve Jezusove pri zadnji večerji. „Tvoje ime,“ to pomenja bistvo nebeškega Očeta. Ravno tako lahko bi bil rekel Kristus: „Tebe, Oče, sem razodel ljudem, pokazal sem jim Tvojo Božjo naturo, Tvoje lastnosti.“

Keteri so pa tisti, ki jih je Bog Oče dal svojem Sinu od sveta?

To so zlasti aposteljni in učenci Kristusovi. Ali mislimo si tukaj lahko vse verne katoličane, ki jih je Jezus v svoji vsega-vednosti že naprej videl in katerim je po aposteljnih in njih naslednikih razodeval Očetovo ime. V tem nas zlasti poudarjajo nadaljne besede Kristusove: „Pa ne prosim samo za nje, ampak tudi za tiste, kateri bodo po njih besedi v mene verovali, da bodo vsi eno.“ Jan. 17, 20, 21,

Še nekaj čutimo v zgornjih besedah: nasprotje mej Kristusom in svetom. „Ketere si mi dal od sveta,“ ali ni to toliko, kaker bi bil rekel: ketere si mi zbral od sveta? — Gotovo! Saj je tudi naravnost rekel: „Niso od sveta, kaker tudi jaz nisem od sveta.“ Jan. 17, 16. In proti hudobnim Judom je govoril: „Vi ste od zdolaj, jaz sem od zgoraj; vi ste od tega sveta, jaz nisem od tega sveta.“ Jan. 8, 23.

Kristus je vedel, da bo nasprotje mej njim in svetom, mej njegovim in kraljestvom satanovim tudi naprej terpelo. Zato je tolažil aposteljne in po njih vse ljube ovčice: „Ako vas svet sovraži, vedite, da je mene poprej sovražil kaker vas.“ Jan. 15, 18. Na svetu bote britkost imeli; ali zaupajte, jaz sem svet premagal.“ Jan. 16, 33.

Boj, ki ga je Kristus napovedal, se bije še vedno mej kraljestvom luči in kraljestvom teme. Še vedno veljajo besede Sinu.

Božjega: „Slehnerni namreč, ki hudo dela, sovraži luč in ne pride k luči, da niso svarjena njegova dela.“ Jan. 3, 20.

Ker je nasprotje mej Kristusom in svetom tako veliko kakor mej lučjo in temo, ne moremo obema služiti. Tukaj velja: ali Kristusu, ali svetu!

Za koga se bomo mi odločili? Hočete vedeti, ljubi bravci, kaj zahteva od svojih služabnikov Kristus, in kaj zahteva svet od svojih priveržencev? Dobro! Poslušajte!

„Ako me ljubite, spolnajte moje zapovedi.“ Jan. 14, 15. Tako nas opominja Kristus. Pervi pogoj za vsacega, ki hoče služiti Kristusu, je iskrena ljubezen do Njega. Saj naravnost pravi: „Kedor me ne ljubi, ne spolnjuje mojih besed.“ Jan. 14, 24.

Kristus dobro pozna človeško serce. „Ti namreč sam poznaš serca človeških otrok.“ II. Kron. 6, 30. On dobro ve, da človek mora ljubiti, da je serce človeško vstvarjeno za ljubezen, da serce, ki ne ljubi, nima pravega življenja, da je mrtvo. On tudi ve, da nobena vstvarjena reč ne more zadovoljiti našega serca, da tavamo okrog in iščemo zastonj stvari, ki bi nas vpokojila. On ve, da moramo vsi Adamovi otroci priznavati se sv. Avguštinom: „Nemirno je naše serce.“ (Conf. I. I. c. I. n. I.) Zato nam je dal v svoji neskončni ljubezni samega sebe, da bi v Njem našli pokoj našim dušam, da bi Njega ljubili s celim srcem. Vsem, prav vsem brez izjeme ponuja svoje Božje serce in nas vabi k ljubezni: „Pridite k meni vsi!“ Mat. 11, 28.

Kedo, dragi bravci, bi zametaval to ljubezen, kedo ne bi hotel vstreči svojemu sercu, ki je vstvarjeno le za Boga? Kedo bi hotel prenašati očitane, katero so slišali zakerknjeni Judje iz ust Gospodovih: „In nočete k meni priti, da bi življenje imeli.“ Jan. 5, 10. Kedo bi bil tako nespameten, da bi zametaval lastno srečo, da bi moril duhovni sedež ljubezni, svoje serce? Kedo?

Ali je tako težko ljubiti Njega, ki je iz ljubezni do človeškega rodu postal naš brat? Ali je težko ljubiti Njega, po katerem je zdihoval vesoljni svet, katerega ljubijo svetniki in svetnice božje s pravo serafinsko ljubeznijo, katerega so ljubili nad vse, ko so živeli še na zemlji — v mesu — kakor mi? Govori, človeški rod, ali ti je nemogoče ljubiti Njega, ki te je postavil na svet, ki te ohranjuje, ki te obsipa z brezštevilnimi dobrotami dan na dan? Govori! Govori!

„Ako me ljubite, spolnajte moje zapovedi.“
Drugo torej, kar zahteva Kristus od nas, je zvesto spolnje-

vanje njegovih zapovedi. Te so nam dobro znane. Kar je Bog zapovedal Izraelcem na gori Sinaj, to zapoveduje Kristus tudi nam, ne mej gromom in bliskom, temuč ze vso ljubeznjivostjo: „Ako me ljubite,“ pravi, spolnajte moje zapovedi.“

Kristus je zapovedi Božje na novo poterdil, pojasnil in se svojim zgledom posvetil. Veliko tega, kar nam zapoveduje Kristus, smo dolžni spolnjevati že po naravni postavi. Torej se ne morejo odtegniti Kristusovim zapovedim niti tisti, ki Njega samega zametujejo. Naravne postave jih le vežejo. Kako jih spolnjujejo, to je seveda drugo vprašanje. Gotovo pa je, da veliko lažje spolnjujejo zvesti otroci Kristusovi naravni zakon in vse, kar mu je Kristus pridjal, kaker pa samo naravne postave tisti, ki Kristusa ne poznajo. Kaj še le tisti, ki ga nočejo poznati!?

Kaj zahteva svet od svojih priveržencev?

Na banderu, ki ga nosi „vojvoda tega sveta,“ stoji zapisano: proč od Kristusa! Kristus zahteva ljubezen, vojvoda tega sveta zahteva sovraštvo. „Zdaj pa so videli in sovražijo mene in mojega Očeta.“ Jan. 15, 24. Svet zahteva seveda tudi ljubezen, tudi on hoče, da bi ga ljubili, ali ne s tisto ljubeznijo, ki jo je vsadil Stvarnik v človeško serce. Svet hoče le neko nagnenje, kaker je ima tudi nespametna žival. Svet hoče, da bi mi postali taki, kakeršen je sam.

Kakšen pa je svet?

Sveto pismo nam ga tako le popisuje: „Vsi so zašli; vsi so malopridni postali; ni ga, da bi dobro delal, kar enega ni. Odpert grob je njih gerlo; se svojimi jeziki goljufno delajo; gadji strup je na njih ustnicah. Njih usta so polna kletve in grenkosti; njih noge hite kri prebivat. Na njih potih je zatiranje in nesreča, ter mirne poti ne poznajo; pred njih očmi ni Božjega strahu.“ Ps. 13, 3. In Kristus, ki ga je bila sicer sama ljubezen, je vendar ostro obsodil svoje nasprotnike: „Vi ste iz očeta hudiča; in hočete želje svojega očeta spolnjevati. On je bil od začetka vbijavec in ni v resnici ostal, ker ni resnice v njem; kedar laž govori, iz lastnega govori, ker je lažnik in oče laži.“ Jan. 8, 44.

Tem besedam svetega pisma ne bomo nič pristavljali. Saj nam dovolj jasno kažejo, kakšen je svet. In da bi mi postali ravno taki, za to si prizadeva svet, za to nas hoče pridobiti. Hinavsko se nam približuje, češ: saj ne bo nič hudega, samo nedolžno veselje, saj nas ne bo nihče videl, samo denes še, itd. itd. Koliko jih je že zapeljanih! Saj vidimo dan na dan sadove.

Z grozo in ob enem sè žalostjo gledamo, kako osebe, ki stoje na verhuncu posvetne časti, padajo globoko, globoko, kako tergajo najsvetejše vezi, kako razdirajo, kar je zvezala, kar je blagoslovila cerkev, da, kako oskrunjajo celo naravne zakone! Tako daleč pripeljejo človeka načela hudobnega sveta! „In zdaj umejte, kralji! dajte se podučiti, ki ste sodniki na zemlji!“ Ps. 2, 10.

Slišali smo, kaj zahtevata od nas Kristus in svet. Oba nam ponujata tudi plačilo, ako jima bomo služili. Kaker so pa zahteve različne, da, popolno nasprotne, ravno taka je tudi s plačilom.

Neki pisatelj pravi: „Mala in velika serca, vsa prešinja hrepenenje po sreči. O, da bi ta moč združevala vse okoli sonca življenja!“

Sreča torej, po kateri hrepenimo vsi, mora biti naše plačilo. Kje jo bomo našli, pri Kristusu ali pri svetu? Kje je sonce življenja?

Kaj nam obeta Kristus?

Perva njegova zahteva, kaker smo slišali, je: „Ostanite v moji ljubezni.“ Jan. 15, 9. In prvo, glavno plačilo njegovo? „Kaker je Oče mene ljubil, sem tudi jaz vas ljubil.“ Jan. 15, 9. Kristus noče naše ljubezni zastonj. Povračuje nam jo sè svojo Božjo ljubeznijo. Svoje presveto serce hoče združiti z našimi serci. On hoče, da bi vsi njegovi ljubi, kaker sv. Janez, sloneli na njegovih ljubečih persih. Kristus želi, da bi nobenemu več ne veljale besede, ki jih je govoril Judom: „In nočete k meni priti, da bi življenje imeli.“ Jan. 5, 40. Da, naše življenje je Kristus, ker „kedorkoli vanj veruje, se ne pogubi, temuč ima večno življenje.“ Jan. 3, 15. On je tudi pelikan, ki hrani svoje otroke z lastnim mesom in kervjo. „In kruh, keterega bom jaz dal, je moje meso za življenje sveta.“ Jan. 6, 52.

Glejte, kako velika je ljubezen našega Boga do nas! Kaj čuda torej, da so svetniki tako hrepeneli po nebeški hrani, po tej večerji ljubezni? Le poslušajmo, kako piše sv. Frančišek Saleški o sebi: „Denes zjutraj,“ tako pravi, „sem nosil pri procesiji svojega Odrešenika; v svoji milosti me je navdihoval s tisoč in tisoč svetimi mislimi, tako da sem se le s trudom zderževal solz. O kako sem želel, da bi se bilo moje serce odperlo, in da bi bil prejel svojega Odrešenika! Ali oh! nisem imel noža zato, ker se odpira samo z ljubeznijo.“ Nisi imel noža? O, ti, sv. Frančišek, ti si pač imel nož, ti si imel ljubezen, ali mi!?

Zadostuj ta zgled! Našteli bi lahko tisoč in več zgledov, kako so svetniki razumeli, kaj se pravi: Bog nas ljubi, On prihaja v naša serca. Saj sploh ni mogoče opisati sreče, ki jo občuti pobožna duša pri misli: „Moj ljubi je moj, in jaz sem njegova.“ Vis. pes. 2, 16.

Kaker pa Kristus zahteva, da mi svojo ljubezen do Njega tudi v djanju pokažemo, se spolnjevanjem namreč njegovih zapovedi. ravno tako nam tudi On hoče pokazati svojo ljubezen v djanji. Omenili smo že, kako nam daje samega sebe v dušno hrano. Obeta nam pa tudi čašno in večno srečo.

Sveto pismo pravi o Izraelu: „In dokler se niso pregrešili zoper svojega Boga, jim je bilo dobro.“ Jud. 5, 21. Taka je ob kratkem Izraelova zgodovina. Taka je tudi zgodovina vsakega kristjana. Ako spolnjuje, kar mu Kristus nalaga, potem je srečen. „Ne bom vas zapustil sirot,“ tako nas tolaži Kristus, „k vam bom prišel.“ Jan. 14, 18. „Ako bote kaj v mojem imenu prosili, bom to storil.“ Jan. 14, 14.

Naš dobri Učenik te svoje obljube zvesto spolnjuje. Vedno biva mej nami, vedno nas razsvetljuje po svojem svetem Duhu, vedno nam deli dušne in telesne dobrrote. Ako nam kedaj v svoji neskončni modrosti kako prošnjo odreče, se zgodi to vedno le k našemu pridu. Ako nas tepe, nas tepe kot moder oče, da bi nas ohranil ponižne in pokorne.

Glavna obljuba Kristusova pa je večno veselje v nebesih: „Oče! hočem, da bodo tisti, ketere si mi dal, tudi z menoj tam, kjer sem jaz, da moje veličastvo vidijo, katero si mi dal, ker si me ljubil pred začetkom sveta.“ Jan. 17, 24. Veliko, dragi bravci, jih že prebiva v nebeških prostorih, veliko jih že vživa Kristusovo plačilo. Vsi ti nam kličejo: pridite za nami! Ali pazite! Le po eni poti morete: po poti Kristusovi! Poslušajmo, dragi moji, poslušajmo njih glas, glas izvoljenih Božjih, in hitimo za Kristusom proti nebesom!

Kaj nam obeta pa svet?

Navidezno obeta lepe, vabljive stvari: bogastvo, čast, moč, vživanje, vso srečo. Kako zapeljivo! Kako lahko vse to omami človeka! Ali ko privabi svet žrtev v svojo past, o, tedaj gorje, trikrat gorje! Kje je potem tista sreča, ki jo je pričakovala žrtev?

„Nehvaležnost je plačilo sveta,“ tako pravijo. Premalo je s

tem povedano. Ne nehvaležnost, satansko maščevanje je to nadlehkomiselnostjo tistih, ki se prodajo svetu.

Bodi si, da najdejo tisti, ki se vdajo svetu, kratko navidezno srečo, ali eno ostane gotovo! Besede Kristusove se morajo spolniti: „In kjer sem jaz, tje vi ne morete priti“. Jan. 7, 34. Iz nebes so izključeni vsi tisti, ki služijo svetu. Naj se nasitujejo s posvetnim blagom, naj pasejo svoje meso, srečni ne morejo biti. Vedno jim morajo doneti na ušesa stroge besede Kristusove: „Kače, gadja zalega! kako bote ubežali sodbi pekla?“ Mat. 23, 33. „Gorje pa vam, . . . hinavci! ker zapirate nebeško kraljestvo pred ljudmi; vi namreč ne greste vanj, in kateri hočejo vanj iti, jim ne pustite iti.“ Mat. 22, 13.

Dosti naj bo!

Videli smo, vsaj nekoliko, kaj zahteva Kristus, kaj zahteva svet; videli smo, kako plačuje ta, kako oni. Volimo torej mej Kristusom in svotom! Srečni bomo, ako bomo tako volili, da bomo tudi o nas rekel Kristus enkrat svojemu Očetu: „Tvoje ime sem razodel ljudem, katere si mi dal od sveta.“

P. V. K.

Prijateljski pogovor.

Dragi bratje in sestre v Kristusu in sv. Frančišku! Nadaljujmo torej zopet naš pogovor, in premislimo denes nekoliko, da nam je sploh prava kerščanska ljubezen k zveličanju najpotrebniša čednost, da bomo tako lažje pripravili in vneli naša serca za sveto mejsebojno ljubezen ali sveto prijateljstvo.

Ko je neki judovski učenik postavil vprašal skušaje Jezusa: „Učenik! katera zapoved je v postavi največa?“ mu je Jezus rekel: „Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega serca, in iz vse svoje duše, in iz vse svoje misli. Ta je prva in največa zapoved. Druga je pa tej enaka: Ljubi svojega bližnjega kaker samega sebe. V teh dveh zapovedih je zapopadena vsa postava in preroki“. (Mat. 22, 36—40). Če je pa zapoved ljubezni prva in največa, je gotovo tudi čednost ljubezni najpotrebniša. Pa ne samo najpotrebniša čednost je ljubezen, ampak tudi prva;

zakaj je prva, nam jasno razlaga sv. apostolj Pavel v 1. listu do Korinčanov. On piše (13, 1—3): «Ke bi človeške in angelske jezike govoril, ljubezni pa bi ne imel, bil bi kakor bučeč bron ali zvoneč zvonec. In ke bi znal prerokovati, in bi vedel vse skrivnosti in imel vso učenost; in ke bi ljubezni ne imel, nič nisem. In ke bi razdal ubogim v živež vse svoje premoženje, in ke bi svoje telo dal tako, da bi gorel, ljubezni pa ne bi imel, nič mi ne pomaga». Torej brez ljubezni nimajo vrednosti niti posebni božji darovi, ne učenost ne vera, ne dobra dela, in tudi najostrejša pokora brez ljubezni nič ne pomaga; brez ljubezni vse druge tudi najlepše čednosti za večnost celo nič ne koristijo. Ljubezen je kakor duša vseh drugih čednosti, ketere imajo le z ljube-nijo združene pravo vrednost pred Bogom. In kedor ima čednost ljubezni, ima ž njo tudi vse druge čednosti, ker po besedah sv. apostolja Pavla, ljubezen, kraljici enaka, vse druge čednosti za sabo vodi, jih redi in popolne dela. (Kor. I. 13, 5—7.) Zato nas pa opominja ravno tisti sv. Pavel, da pred vsemi drugimi čednostmi naj posebno skerbimo, da si pridobimo ljubezen «ketera je vez popolnosti» (Kološ. 3, 14). Ljubezen do Boga in bližnjega še le drugim čednostim popolnost daje in jih mej seboj tako tesno in močno veže, da ena brez druge biti ne more. Zakaj kedor ljubi Boga in bližnjega, je gotovo usmiljen, miloserčen, dobrotljiv, ponižen, krotak in poterpežljiv, prenaša slabosti svojega bližnjega, rad odpušča; on doprinaša vse čednosti iz ljubezni, brez ketere ni prave čednosti.

Dragi moj prijatelj ali prijateljica, ki to z menoj premišluješ, ali pač tudi midva skerbiva pred vsem za to prvo in najpotrebnišo čednost? Ali ljubiva Boga čez vse, in bližnjega kakor samega sebe? Imenitno je to vprašanje, ali le težko si damo nanj resničen odgovor, ker nas v spoznanju tega rada slepi kriva ljubezen do samih sebe. In dokler mi sami sebe ne ljubimo prav, tudi Boga in bližnjega ne moremo prav ljubiti. Samega sebe ljubiti nam sicer Bog ni naravnost zapovedal, pač pa posredno, ker je ljubezen do samega sebe postavil za mero ljubezni do bližnjega. In kako se imamo prav ljubiti, to je očitno iz tega, ker Bog «hoče da bi se vsi ljudje zveličali in prišli do spoznanja resnice», (1. Tim. 2, 4) ker nas je iz tega namena vstvaril, in če

mi ta namen, ki ga Bog ima z nami, v resnici hočemo tudi doseči, ljubimo sebe prav, ker s tem sami sebi največo dobroto storimo, če pred vsem za svoje zveličanje prav skerbimo; pridobimo si pa tako tudi božjo ljubezen, ako Bogu ne prekrižamo namena, ki ga z nami ima.

Bog je torej vse ljudi za nebesa vstvaril, ali ker nam je kot pametnim stvarjem dal prosto voljo, moramo se sami odločiti, da storimo, kar je potrebno, da postanemo sposobni za zveličanje.

Kaj je treba storiti, da se zveličamo, pač dobro vemo, saj Jezus tudi vsakemu izmed nas pravi: «Ako hočeš iti v življenje, izpolnjuj zapovedi». (Mat. 19, 17.) Bog nam je dal zapovedi, da nam je tako naznanil svojo voljo, in če mi te zapovedi izpolnjujemo, tedaj se z božjo voljo zedinimo in postanemo sposobni za nebesa. Za nebesa namreč ne more biti sposoben, kedor ni z Bogom enake volje; nebesa bi ne bila kraj čistega veselja in popolne sreče, ako bi mej nebeščani ne bilo popolne ljubezni, ketera pa obstoji pred vsem v popolnem zedinjenji volje. Če se torej mi tako z božjo voljo zedinimo, nastane ljubezen mej Bogom in nami. Tako uči Jezus ko pravi: «Kedor moje zapovedi pozna in jih izpolnjuje, ta je tisti, ki me ljubi; kedor pa mene ljubi, ljubil ga bo moj oče in jaz ga bom ljubil, in se mu bom razodel». (Jan. 14, 21). Sicer nas Bog tudi ljubi preden ga mi ljubimo, ker nam dobro hoče in ponuja svoje milosti; ali če mi svoje volje nočemo zediniti z voljo božjo, se tudi zveličati ne moremo, ker svojih upornikov Bog gotovo ne terpi v nebesih, kjer se godi natanko vse po volji božji; zato nas je Jezus tudi učil moliti: «Oče naš, kateri si v nebesih! — Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih tako na zemlji».

Ako se hočemo zveličati, moramo torej z Bogom skleniti prijateljsko zvezo; to pa lahko storimo, ker nas Bog ljubi in nič bolj ne želi, kaker da se ž njim v volji zedinimo, in ga tako tudi mi ljubimo. Gotovo veljajo tudi nam Jezusove besede, ketera je rekel apostoljem: «Ako delate, kar vam zapovedujem, ste moji prijatelji». (Jan. 15, 14.) Besede «kar vam zapovedujem», pomenijo pač vse zapovedi; vender pa, ker je Jezus, preden je te besede govoril, dal novo zapoved mejsebojne ljubezni ali svetega prija-

teljstva, je tudi posebno zato imenoval apòstolje svoje prijatelje, ako bodo to zapoved izpolnjevali.

Zakaj čednost kerščanske ljubezni je prava rajska cvetlica, ki zraste le v duši, ki je po Kristusu prerojena in v njem živi, in sveto prijateljstvo je te cvetlice najkrasnejša rajska podoba in najprijetniša vonjava; rajska podoba zato, ker se tako v nebesih ljubijo, in iz te ljubezni uživajo svetniki naj prijetnišo vonjavo veselja v Bogu. Gotovo mora torej Jezusu biti posebno dopadljivo, če se že tukaj ljubimo s tako ljubeznijo, s kakeršno se bomo ljubili v nebesih, če pač tje pridemo.

Kaj je sveto prijateljstvo, si lahko kratko in priprosto mislimo. Sveto prijateljstvo je posebna mejsebojna ljubezen, znanje in nagnjenje dveh, treh ali več oseb, edino le zavoljo pobožnega življenja. In ker je takega prijateljstva vez le edino sveta pobožnost, so zato sposobni in je razumejo le oni, ki se res odločijo za pravo bogoljubno življenje, in se z veseljem pečajo se zadevo svojega zveličanja. Da nam je sveto prijateljstvo res potrebno, smo nekoliko že spoznali, in nočem dalje o tem preiskovati; zadosti mi je da vem, da nam je Jezus to zapovedal. Zakaj sv. apostolj Janez piše (I. 3, 23.): «Otročiči, ta je božja zapoved, da verujemo v ime sina njegovega, Jezusa Kristusa, in se mej seboj ljubimo, kaker nam je zapovedal. In kedor izpolnjuje njegove zapovedi, ostane v Bogu in Bog v njem». In zopet pravi (I. 4, 7.): «Predragi, ljubimo se mej seboj; ker ljubezen je iz Boga, in vsaki, ki ljubi, je iz Boga rojen in pozna Boga.» (I. 4, 12): «Ako ljubimo eden drugega, ostane Bog v nas in ljubezen njegova je v nas popolna». To in še več enakega je pisal svojim vernim ljubeznivi apostolj sv. Janez, in tako gojil mej njimi sveto prijateljsko ljubezen.

In ko je bil že star, da je le malo govoriti mogel, je pogosto te-le besede ponavljal: «Otročiči, ljubite se mej seboj!» Ko so ga pa vprašali, zakaj da zmirom te besede ponavlja, je odgovoril: «Ker je to zapoved Gospodova, in je dovolj, če se to edino spolnjuje».

Pa ne samo sv. Janez, ampak gotovo so bili vsi apòstolji posebno vneti za to Gospodovo zapoved, sicer bi se prvi kristijani ne bili tako posebno odlikovali v spolnjevanji te zapovedi. Tako piše torej tudi pervak apòstoljev

sv. Peter: «Ljubite se čistega serca iskreno mej seboj». In zopet: «Pred vsem pa imejte iskreno ljubezen med seboj». ter sklepa list z besedami: «Pozdravljajte se mej seboj s poljubom ljubezni». Posebno vnet gojitelj svete prijateljske ljubezni je bil sv. apostolj Pavel; saj je skorej v vseh listih globokoumnim naukom pridružil tudi priprosta in priserčna pozdravljenja. Ta sv. apostolj nam tudi priča, kako zvesto so prvi kristijani spolnjevali to Gospodovo zapoved, kako so se ljubili mej seboj; v listu do Tesaloničanov namreč piše: «O bratovski ljubezni pa vam ni treba pisati; zakaj sami ste od Boga podučeni, ljubiti se mej seboj; saj pa tudi tako delate, kaker tudi vsi bratje po vsej Macedoniji. Opominjamo pa vas, bratje, da vedno bolj napredujete».

Prestopimo zdaj v naše čase, mej same sebe, in pomislimo, da tudi nam velja Gospodova zapoved mejsebojne ljubezni. Ali pa nam tudi velja apostoljevo pričevanje: «Saj pa tudi tako delate»? Reči moram, koliker vem iz lastne skušnje, da pri tretjerednikih se v resnici nahaja to znamenje Jezusovih učencev; vender pa splošno smo v tem slovenski tretjeredniki še zelo slabi, zato pa tudi nam velja opomin sv. apostolja Pavla, ki pravi: «Opominjamo pa vas, bratje, da vedno bolj napredujete».

Ta apostoljev opomin je pač vsakedo dolžen poslušati, ako hoče biti dober kristjan in pravi učenec Jezusov; ali nas tretjerednike pa h temu še posebej veže tudi vodilo našega reda, keterega § 9. v II. pogl. se glasi: «Skerbno naj ohranijo blagovoljno ljubezen mej seboj in do drugih. Ako jim je mogoče, naj skerbijo, da se prepiri poravnajo». Katoliški kristjan, kateri hoče postati ud našega reda, mora torej čednost kerščanske ljubezni že imeti, in potem kot tretjerednik je dolžen to čednost ohraniti. Čednosti ohraniti pa ne moremo nikdar, ako je vedno ne gojimo in v nji ne napredujemo; zakaj če ne napredujemo, pa nazadujemo, ker delj časa na enaki stopinji popolnosti ostati ni mogoče. Ako torej hočemo dobri tretjeredniki biti in vodilo spolnjevati, moramo mejsebojno sveto ljubezen ali sveto prijateljstvo mej seboj skerbno in marljivo gojiti.

O tem pa, kako naj sveto ljubezen mej seboj gojimo in spolnjujemo ono pravilo našega vodila, želim prihodnjič z vami nekoliko govoriti.

Sklenem pa danes z besedami sv. apostolja Pavla, ki pravi: (I. Kor. 13, 13.) «Zdaj pa ostane vera, upanje, ljubezen, to troje: največe od njih pa je ljubezen. Hrepenite torej po ljubezni. Ljubezen nikoli ne mine. Minila bodo prerokovanja in jeziki nehali in učenost prešla»; a ljubezen ne bo minila, zakaj močnejša je ko smert.

Ob smerti mine vera in upanje preneha. «Zdaj vidimo» z vero in upanjem kaker „skozi zercalo, kakor v megli; takrat pa bomo videli od obličja v obličje“. Zato verovati ne bo treba več, in ne bo več kaj upati; zakaj, kar verujemo, bomo gledali, in kar upamo, bomo dosegli, ako bomo prinesli seboj najpotrebnišo in največo čednost, tisto, ki sega tudi v nebesa, — ljubezen, ketera obstoji v zedinjenji naše volje z voljo božjo in torej tudi v spolnjevanji tiste zapovedi, s katero nam je Jezus zapovedal sveto prijateljstvo.

Valentin Zavodnik,
tretjerednik.

Tretji red na Gori.

(Dopis g. Dominika Janeža, župnika v Studenem).

Gora, po rajnici zamaknjenki Magdaleni Gornikovi na daleč in široko znana, je ekspozitura Soderške fare v Ribniški dekaniji na Kranjskem. Tam obstoji tretji red od leta 1895. Nekako sè strahom sem se ga bil lotil, pa kaker sem se kmalu prepričal, je bil to prazen strah. V resnici sem ž njim veliko veselja vžil; mnogo dobrega se je storilo. Naj to nekoliko popišem, kaker sem predlagal že pred delj časom, da bi se kaj več dopisovalo v „Cvetje“, zlasti od strani tretjerednikov voditeljev, pa tudi drugih, da bi se tako eden od drugega učili, eden drugega spodbujali in oserčevali.

Najprej, kako smo obhajali mesečne shode, v vodilu predpisane? Da so ti shodi potrebni, to je očitno samo ob sebi. Brez shodov ni življenja v nobeni družbi. Shodi so vez ljubezni; brez njih družba razpade, ali vsaj le životari in ne more doseči svojega namena.

Na Gori smo obhajali shode navadno vsak prvi petek

v mescu; tako smo bili bolj sami in se laglje bolj zaupno pogovorili, kar smo imeli na sercu. Da smo izvolili ta dan, pa je bilo tudi to vzrok, ker so podelili sveti oče popolni odpustek za vse, ki ta dan, posvečen presvetemu sercu Jezusovemu, nekoliko premišljujejo ljubezen tega presvetega serca. V ta namen smo molili sv. križev pot iz knjige „Srce Jezusovo“, da pridobimo ob enem tudi odpustke sv. križevega pota. S potrebnim dovoljenjem smo imeli sveto mašo z blagoslovom s presv. Rešnjim Telesom.

Papežev blagoslov smo imeli, kaker je dovoljeno, dvakrat v letu, in sicer na porcijunkulo in na roženkransko nedeljo, ko se dobe v cerkvah, kjer je vstanovljena roženkranska bratovščina, enaki odpustki, kaker na porcijunkulo. H tem odpustkom so prihajali ne samo domači, temuč tudi iz bližnjih župnij in še od dalje; domači pa so se jih jako pridno vdeleževali, še celo moški.

Z mesečnimi shodi smo sklepali tudi mesečne duhovne vaje. Popoldne pred shodom smo začeli. Ob avemariji smo opravili večerno molitev, rožni venec, litanije Matere Božje in duhovno obhajilo. Potem smo molili k svetemu Duhu, kaker se navadno stori pred takimi in podobnimi pobožnostmi. Nato se je začelo premišljevanje po knjigi „Premišljevanja o sv. Rešnjem Telesu“, izdani od družbe sv. Mohorja. Nadalje smo brali še iz življenja kakega svetnika tretjerednika, kaker jih prinaša „Cvetje“. Končali smo tisti večer z litanijami sv. Jožefa, posebnega patrona notranjega dušnega življenja. Ker smo obhajali navadno, kaker je bilo že rečeno, svoje shode prvi petek v mescu, smo zvečer v četrtek po teh premišljevanjih molili še uro na čast svetega Rešnjega Telesa.

Drugi dan, na dan shoda, smo zjutraj ob določeni uri, navadno dve uri pred shodom, molili najprvo jutranjo molitev po novem katehizmu. Po jutranji molitvi smo premišljevali iz knjige sv. Alfonsa „Priprava na smert“; saj imajo te mesečne duhovne vaje ravno ta namen, da bi se na smert dobro pripravili. Na smertno uro bomo veseli, da smo to storili. Po tem premišljevanju smo brali eno ali drugo poglavje iz Filoteje sv. Frančiška Saleškega; iz te knjige naj bi se učili tretjeredniki prave in resnične pobožnosti, to je bil moj namen. Tako je poteklo nekako pol

ure časa; ob tri četerti pred shodom smo molili še serafinski rožni venec. Ako smo pa imeli shod bolj pozno, smo navadno pred to uro molili še eno uro na čast presvetemu Rešnjemu Telesu, tako da smo še le potem začeli mesečne duhovne vaje.

Ob napovedani uri pa se je začel redni shod. Vse prejšnje je bilo priporočeno udom, ki morejo in hočejo kaj več storiti. Ali vsem vse to seveda ni mogoče; saj je zadosti in že tudi požertvovalno, ako se le samo shoda vdeležijo. Shod smo začeli z običajno molitvijo. Potem sem jim prebral najprej nekoliko odlomkov iz „vodila“. Gledal sem, da smo vsako leto prebrali vse vodilo. To se mi zdi jako potrebno, ker nekateri ne poznajo vodila, ali ker brati ne znajo, ali pa ne vtegnejo, ali jim še na misel ne pride. Tako pa se seznanijo ž njim, da vedo, zakaj da gre. Človek je pozabljiv; treba ga je opominjati in spodbujati vedno in v spomin mu klicati, kaj so njegove dolžnosti. V govorih sem jim potem razlagal razna poglavja „vodila“, da se ž njim še bliže seznanijo in ga morejo tako natančniše izpolnjevati. Razlagal sem jim pa tudi druge pobožnosti, katerih naj bi se poprijeli tretjeredniki. Sploh naj bi oni bili kaker nekaki aposteljni za dobre stvari, naj bi širili kraljestvo božje mej svojimi domačimi, znanci in prijatelji. Duhovnik sam ne more vsega, ker nima prilike, da bi prišel tako v dotiko z ljudmi. V pohvalo tretjerednikom moram priznati, da se je z njih pomočjo veliko dobrega storilo; Bog jim poplačaj!

Shode so naši tretjeredniki sploh dobro obiskovali; posebno moram pohvaliti Potočanke. Večkrat je bil po zimi debel sneg, pot dolga, pa vender so prišle; čudil sem se njih gorečnosti; plačilo za to jim gotovo ne izostane.

Tretji red se imenuje spokorni red in mnogi res veliko store v tem oziru; moč milosti božje je prav očitna. S tem namenom sem jim tudi večkrat rekel: „Na Goro, delat pokoro!“ —

Velika umetnost je moške, posebno može pridobiti za tretji red. Te umetnosti se nisem naučil. Jako malo se je vpisalo moških, da bi jih skoraj lahko na perste seštel. Imajo pač mnogo predsodkov, posebno jih ovira strah pred ljudmi. Kaže pa vse to, kako je pri nas moški stan na nizki stopnji v verskem mišljenju, kako malo razuma ima za po-

božnost, za kerščansko popolnost. V neketerih krajih so še prav posebno nasprotni takim verskim družbam; pa kjer koli sem bival, nikjer jih nisem našel, da bi jih mogel hvaliti v tem oziru. Res je, da jih mnogo ovira, ker hodijo po svetu, ali imajo tudi doma premnogo opravkov; ali tudi taki ne marajo pristopiti, ki ostanejo zmirom doma in bi imeli tudi dovolj časa, saj posedajo po kerčmah po cele ure, po celega pol dne. Tu je pač še veliko dela!

Vsako društvo skuša, kaker hitro more, da si omisli svojo zastavo ali bandero. Tudi naša tretjeredna skupščina jo je želela imeti. Prav dragocene seveda ni bilo mogoče napravljati, vender pa je taka, da se nismo sramovali pokazati se z njo pred svetom. Naročili smo po na Dunaju pri terdki Hassinger in Fellingner, stala je 200 kron. Barve je modre, kar nas je spominjalo, da smo udje spokornega reda. Na eni strani ima podobo sv. Frančiška, ko prejemlje svete rane, na drugi pa svete Elizabete, patrone 3. reda, ko nese vbozim kruha, ki se je pa spremenil v lepe rože, kaker je znano iz njenega življenja. Plačali smo to zastavo s prostovoljnimi darovi, nabranimi od raznih udov, domačih in ptujih, Bog poverni vsem! Nosila pa se je ta zastava, ko smo obhajali vsako prvo nedeljo v mesecu procesijo sv. rožnega venca, kar je jako vzbujalo navdušenje in poterjevalo versko prepričanje.

Pogosto imajo cerkvena in druga pobožna društva tudi svoj altar, da se okoli njega zbirajo in pred njim opravljajo svoje molitve. Dobro je tudi, ako imajo še posebej svojo sveto podobo, da jih opominja njih namena, njih obljub in dobrih sklepov. Tudi mi smo imeli tako podobo, namreč sv. Frančiška, ko ga Kristus s križa objema. Slika je prav čedna, naročili smo jo iz Prage in je stala brez okvirja 50 kron. Okvir je naredil domač umetnik za 10 kron.

Tako nekako se je razvijal na Gori tretji red. Kaj popolnega nismo dosegli; človek ostane vedno le človek, bodi si v še tako dobrem društvu. Pa saj govori katehizem tudi le o „hrepenenju po kerščanski popolnosti“ in kedor vstopi v tretji red, kaže, da ima to hrepenenje. Seveda pa mora biti hrepenenje sklenjeno s stanoovitnim prizadevanjem. Zato sem priporočal udom tudi neko vajo, ki govori o

njej novi katekizem pri izpraševanju vesti, kjer pravi: „Potem se še vprašaj, kateri greh storiš največkrat, da spoznaš svojo poglobitno napako. Da jo odpraviš, ti bodi posebna skerb“. Navadno ima vsak človek neko poglobitno napako, ki ga ovira, da ne napreduje v kerščanski popolnosti. Ako jo prav spozna in se vso odločnostjo skuša odpraviti, ga bo to posebno varovalo slabih spovedi. Spovedi so namreč največkrat slabe zaradi pomanjkanja trdnega sklepa. Če človek kar splošno sklene varovati se greha, je ta sklep zelo pomanjkljiv in ne doseže svojega namena, vse navadno pri starem ostane. Če pa človek sklene varovati se tega in tega greha, je ta sklep veliko izdatniši in rodi svoj sad, to je poboljšanje vsaj v eni reči.

Da bo pa sklep še bolj deržal, naj se vsako jutro pri jutranji molitvi ponovi, kaker h temu navaja tudi novi katekizem, kjer stoji v jutranji molitvi: „Terdno sklenem, ogibati se vsakega, posebno pa tistega greha, ki mi je prešel že v navado. Daj mi, o Bog, to milost, da bom vestno izpolnjeval ta svoj sklep“.

Ta vaja naj bi se pri mesečnih spovedih posebno gojila in zabranilo bi se mnogo slabih spovedi. Tretjerednikom na Gori sem dajal v ta namen tudi posebne mesečne listke; posluževali so se jih sicer le malo, pa, kateri so se jih, pri tistih sem opazil napredek v dušnem življenju.

Tudi mesečna „dolga“ spoved se je udom priporočevala, seveda le tistim, ki so hodili vsak teden k spovedi. To je bilo v zvezi z mesečnimi duhovnimi vajami. Imeli pa smo tudi letne duhovne vaje, ob enem z drugimi, da smo se tako pripravljali na dobro velikonočno spoved. Da so se tretjeredniki tudi svetega misijona pridno vdeleževali, to je pač samo ob sebi razumljivo. Neketeri so se vadili celo v vsakdanjem premišljevanju; v ta namen jim je služila knjiga, ki so jo predstavili bogoslovci mariborskega semenišča „Premišljevanje našega Gospoda Jezusa Kristusa“. Drugim se je priporočalo pobožno branje, posebno „Cvetja“, ali kaker sem videl in slišal, se je bralo le malo; eni ne vtegnejo, drugi ne znajo ali pa nočejo.

H sklepu naj omenim še to-le: K razširjevanju, še bolj pa h skupnosti in enakosti vodstva bi pripomoglo mej drugim tudi to, da bi se voditelji od časa do časa zbrali

h skupnemu posvetovanju. Kako lepo bi bili mogli na ta način praznovati 25letnico papeža, ki je ko drugi sv. Frančišek poživel in prerodil tretji red! Zdaj je čas seveda že minil, ali papež Leon XIII. še živijo in za njihovega najvišjega pastirjevanja naj bi se to začelo in potem nadaljevalo. Zbirali bi se najprimerniše v samostanih prvega reda pod vodstvom predstojnikov pervorednikov, zdaj tu zdaj tam, kaker bi oni odločili. Ako bodo voditelji pridobljeni, dobro izurjeni in navdušeni za sveto stvar, vse drugo bo lahko. Kakeršen pastir, taka čreda.

Bratje, časi so hudi, in še hujših se je bati. Zbirajmo torej in napnimo vse moči, da zmagamo, da rešimo svoj narod nevarnosti, ki mu prete od vseh strani, da mu ohranimo zlasti, kar ima najdragocenišega, vero Kristusovo, ter ga spodbudimo h življenju tej veri natančno primerjenemu. V ta namen nam bodi po volji modrega papeža Leona XIII. poglavitni pripomoček tretji red svetega Frančiška.

Nekaj čertic sè slovenskega misijona na Nemškem.

(D a l j e .)

P. S. Z.

Mej seboj živijo vsi ti ljudje različnih ver in narodnosti v prijaznosti in slogi, vender se pa povsod mora kazati strogi nemški značaj. Zato se pa tudi v vsi tej navidezni prijaznosti po časopisih hudo bijejo. Občudovanja in za nas v gotovih mejah posnemanja vredna je edinost in odločnost Poljakov. Čim bolj jih stiskajo, tem bolj se družijo in napade krepko odbijajo. Pri njih se jasno vidi, koliko moč daje narodom ravno edinost, sloga. Verni so in pobožni, da jim še celo Nemci nimajo ničesar očitati. Glavna njihova napaka po mislih tamošnjih domačinov je ljubezen do lastnega naroda. Če bi to ljubezen kazali le v besedah, bodisi pisanih ali tiskanih ali govorjenih, bi bilo vse dobro, a ker kažejo to ljubezen tudi v delih, se jim silno zameri. Ali dejanjska ljubezen je prava, kaker piše sv. Janez v svojem 1. pismu (3. 18): Otročiči, ne ljubimo z besedo, tudi ne jezikom, ampak v dejanju in resnici!

Stanovanja naših Slovencev so kaker rečeno različna, večinoma dobra. Toda pri tem se pa ne smemo ozirati le na zunanost zidanja in olupšave. Za nas je mnogo bolj važna hišna oprava, posebno pa podobe na stenah in drugod. Ravno sedaj ko te verstic pišem, sem se vernil s Karlovega mostu v Pragi. Ogle doval sem tudi drugo novejše zgradbe, pa nobena ne pove toliko kaker ravno imenovani most. *) Mej tem ko pričajo nove moderne neketere zelo umetne stavbe o nekem hrepenenju po nekaj izrednem, o bogastvu in napredku mesta ali naroda, kliče Karlov most odločno: Za moj čas je cvetela umetnija in živa vera. Umetnost tedaj ni bila zapustila kerščanskih tal, kaker jih zdaj le preveč zapušča ali jih je zapustila popolnoma. Kar nam pa pove javna umetna stavba o celem mestu ali narodu, to nam pričajo slike, kipi, podobe v hiši o dotični družini. V kateri hiši ne najdeš sv. križa, tahiša smeš sklepati, da ni kerščanska; ako ga najdeš, pa ne na prvem, na častnem mestu, vedi, da tu stanujejo kristijani, pa boječi in neodložni. Mnogi od nas se gotovo še spominja na hišno opravo naših dedov in očetov. Kakšna je bila? Miza je imela navadno vdolbeno ali vloženo ime Jezusovo ali Marijino, skrinje so imele znotraj in zunaj kerščansko lice, vrata ravno tako, še celo žličnik je bil redko brez sv. imena ali podobe; vse je pričalo, kako globoko je vtisnjena živa vera v serca naših slovenskih družin. In podobe na stenah? Lepe seveda niso ravno vedno bile, umetne tudi ne, ali keršč. duh je odseval iz njih in glasno je klicala vsaka najmanjša oprava: Tu stanujejo kristijani. Tako bi moralo biti tudi v naših dneh.

Našim Slovincem na Vestfaljskem v tem oziru vsaj večini ne morem ničesar očitati, da, neketeri so veliko boljši, ko mnogi doma. Le par družin bi morebiti mogel zaznamovati ko slabe, vse druge imajo na steni, če ne družega, vsaj podobo sv. križa, Matere božje, sv. Barbare, ki je patrona rudarjev in še neketere poleg. Ko sem na dan sv. Barbare obiskoval Slovence, sem skoraj povsod videl podobo svetnice lepo ozaljšano in gorečo luč pred njo. Ravno tako delajo mnogi tudi pred prazniki in na praznike Matere božje, kar je prav lepo in spodbudno. Bog daj, da bi imeli mnogo posnemavcev doma in v tujini in da se nihče mej Slovenci ne bi nigrdar sramoval sv. vero tudi očitno kazati.

*) Pisaveo je bil lanskega decembra in letošnjega januarja zopet na Vestfaljskem in se je vernil čez Prago v domovino. St.

Oprava izeb, posebno pa podobe na stenah mnogo povedo, kako živijo te in one družine; še bolj ali vsaj nič manj glasno pa govore o verskem življenju posameznih ljudi, družin, vasi, mest in dežel knjige in časopisi, ketere bero in naročajo.

Na Vestfaljskem, kaker sploh na Nemškem, so časopisi bodisi dnevniki ali mesečniki zelo razširjeni; posebno veliko jih je v ozemlju premogokopov, kjer stanujejo tudi naši Slovenci. Kedor ima kak bolj natančen zemljevid Nemčije, bo lahko našel ob spodnjem teku reke Rena, severno od mesta Kolina (Coeln), mesta: Essen, Dortmund, Dorsten, Oberhausen. Pojdi od teh mest v vodoravni črti tja do Rena in lahko še malo na levi breg, pa imaš ozemlje, ki živi naše rojake in še mnogo drugih ljudi. Omenil sem že, da so tukaj kraji zelo obljudeni, da štejejo pogosto vasi po deset, dvajset, petindvajset tisoč prebivalcev, neketere pa še več in so to vasi le po imenu, na zunanji pogled in po življenju pa v resnici krasna mesta. Ni čuda, da imajo mnoge teh vasi svoje tiskarne, pa tudi svoje časopise.

Mariskedo bi mislil: Čemu ta potrata; eden dober časopis je dovolj. Res je, da bi en dober dnevnik mogel zadostovati enemu okraju, če ne bi bilo poleg dobrih tudi veliko slabih časopisov. V vojski odločuje hrabrost in junaštvo; toda če je število nasprotnikov, in naj bodo tudi slabotni, le preveliko, mora slednjič podleči tudi največa verlina in serčnost. To so tamošnji katoliški možje že davno spoznali. Zato so poslali v boj proti nasprotnikom ne samo odlične večje dnevnike, katerih dva izdajejo, če se ne motim, trikrat na dan, ampak so tem ob strani v pomoč poslali tudi krajevne in vaške časopise; da doseže število tisto, česar junaštvo ne premore. Število časopisov je jako veliko. Vpraševal sem na več mestih, koliko je vseh katoliških časopisov na Vestfaljskem, pa natančnega nisem mogel zvedeti. Če rečem, da je dnevnikov, tjednikov in mesečnikov okoli sto, se bojim, da sem rekel premalo. Mnogi od teh so namenjeni za delavske stanove, kar je v naših časih zelo primerno in tudi potrebno.

Slovenci se v domovini, če izvzamemo neketere posamezne kraje, splošno ne moremo pritoževati, da imamo premalo časopisov. Nemci so seveda pred nami, saj so gotovo

glede časopisja prvi mej vsemi narodi, a z ozirom na naše razmeroma zelo majhino število, vboštvo in zatiranje mi nismo daleč za njimi. Toda nekaj družega je, kar nas katoliške Slovence od katoličanov na Vestfaljskem zelo razločuje. Tamošnji katoličani radi bero in naročajo časopise; skorej gotovo je težko najti družino brez enega ali več od njih, toda bero in naročajo razen redkih izjem vedno le dobre katoliške časopise. In tudi oni, ki delajo izjemo, ne bero cerkvi in veri naravnost nasprotnih dnevnikov, ampak le tako imenovane «brezbarvene, nepristranske», ki se na videz kažejo dobre, v resnici pa ne škodujejo nič manj ko prvi. Pastirski list za minstersko škofijo piše*): «V tem času bere, hvala Bogu, večina katoliških družin ta ali oni katoliški časopis. Toda tudi takoimenovani «brezbarveni» in „nepristranski« dnevniki imajo v katoliških krogih še vedno več naročnikov, kaker bi bilo pričakovati.»

Nemški katoličani na Vestfaljskem cerkvi in sv. veri naravnost nasprotnih časopisov ne naročajo in tudi ne bero. Pri nas pa mnogi katoliški možje, še celo taki, ki hočejo veljati za dobre kristijane, pogosto brez vzroka in dovoljenja bero in naročajo časopise, ki sv. vero, cerkev, papeža, škofo, duhovnike, redovnike in pobožno življenje najgerše napadajo z lažmi in obrekovanjem. Biti odločen in značajan katoličan, zdi se mnogim, ki so malo delj časa v šolo hodili, preveč nazadnjaško, pretirana pobožnost. Na Vestfaljskem sem bil skupaj z nekim še precej mladim zdravnikom, ki gre navadno vsaki mesec k sv. spovedi in sv. obhajilu; našel sem učitelje, ki so vsaki dan pri sv. maši, vsakih šest tjednov pri obhajilni mizi otroci vred. In teh ni malo. Redki so, ki ne bi bili taki. V vasi Ravkselj (Rauxel), kjer sem bil z našimi Slovenci najbolj zadovoljen, nimajo duhovnika v vasi; oglasil sem se obakrat pri g. nadučitelju, bil prijazno sprejet in postrežen, kaker bi bil prišel k svojemu najboljšemu prijatelju. V neki drugi vasi, ki spada pod župnijo Menden, sem moral prenočevati ne pri g. župniku, kaker po navadi, kër je kraj od župnije malo bolj oddaljen in sem imel pozno v noč opravilo v cerkvi, ampak šel sem zopet h g. učitelju in zopet sem imel priložnost na lastne

*) Pastoral-Blatt, Jahrg. 40, Zahl 12, 1902.

oči se prepričati, kako dobre učitelje ima Vestfaljska. Pogovarjala sva se o tem in onem, spraševal je on mene o naših razmerah, jaz njega o tamošnjih okoliščinah in pri tem mi je povedal mej drugim tudi to-le: V neki župniji ne daleč odtod (imena si nisem zapomnil) imajo ženske pravico sedeti na moški strani v cerkvi, možje so pa na ženski strani. — Čudno, kaj ne? In pravil je dalje, kako je prišel nekedaj protestantovski pastor v njihovo cerkev in skušal zasejati krive nauke v katoliško občino. Možje so bili sicer nevoljni, a storili niso ničesar. Tedaj so se pa dvignile ženske in spodile krivoverca s prižnice, iztirale ga iz cerkve in izgnale iz občine za vselej. Mož je zgubil pogum, nikedar več se ni vernil; ženske so si pa v spomin svoje odločnosti prisvojile pravico, sedeti od tistega časa dalje na moški strani možem v resen opomin, da ima biti mož odločen katoliški kristijan. O resnici tega zgodovinskega podatka sem sicer sperva dvojil, a ker so mi isto zaterjevale tudi druge trezno misleče osebe, nimam več vzroka imeti ga za prazno pravljico. Večkrat sem pozneje že premišljeval, kako bi bilo pri nas, če bi se kaj enakega dogodilo. Kedo bi se bolj odločno potegoval za katoliško stvar, za sv. vero, za Jezusa, ali možje ali žene? Kaj se vam zdi, kerščanski možje? (Dalje prih.)

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo rajni udje III. reda skupščine goriške: Ivan (Anton) Klavčič iz Podgore, Ana (Marija) Laharnar iz Podmelca, Marija (Ana) Spessot iz Podgore; kobaridske: Ivan (Francišek) Uršič iz Kobarida; mariborske: Elizabeta Gmajner, Neža Lorbek, Anton Črešnik, Neža Ferš, Janez Nudl, Marjeta Slana, Neža Offenbacher, Ana Šket, Katarina Tomel, Janez Feauž, Janez Jager, Katarina Biečko, Neža Škerbinc, Katarina Kaube, Marija Spielberger, Neža Golčer, René Martini, Francišek Maher, Rozalija Weiß, vsi ti iz Maribora, Jera Miheljak iz Slovenske Bistrice, Marija Nerat, Ana Kebrič, obe iz Jarenine, Neža Ozvald, Marjeta Kozjek, Afra Kröll, Antonija Homer, Marija Hernak, vse te od Sv. Ožbalta ob Dravi, Antonija Črnenšek, Simon Čander, Anton Rudolf, vsi ti iz Slivnice pri Mariboru, Andrej Lep iz Selnice, Jožef Čagrán od Sv. Marjete niže Ptuja, Marija Pajtler iz Lučan, Francišek Schwarz, Marija Lorber, Marija Niederl, Ana Tischler od Sv. Ilja, Marija Šlamberger iz Črešnjevca, Julijana Markuš

od Sv. Barbare pri Vurbergu, Ana Matevžič iz Šentjanža na Dravskem polju, Roza Godec, Marjeta Rušnik, obe iz Spodnje Polskave, Kunigunda Šantl, Marija Čuček, obe iz Ruš, Lucija Sternad iz Lembaha, Ljudmila Vertnik iz Vuzenice, Terezija Škorjanec od Sv. Miklavža pri Ljutomeru, Ana Rec iz Slivnice, Sebastijan Meško od Velike nedelje, Marija Lakožič, Marija Šumel, Marjeta Rušnik, vse tri od Sv. Lovrenca v Puščavi, Magdalena Markuš iz Zgornje Kungote, Marija Poznič, Marija Dobáj, obe iz Kaple, Jozefa Dobnik iz Puščave, Marko Radih iz Ribnice na Pohorju, preč. g. Martin Žekar, župnik v Studenicah († 2. XI. 1903), Marija Doško iz Kamnice, Ana Vomberg iz Gradca, Frančišek Meglič iz Hoč, Marjeta Kos od Sv. Ruperta v Slov. gor., Ana Poharc in Framaj; priporoča se tudi tretjerednik Lovrenec Lokar, zvest naročnik in bravec „Cvetja“, vseskozi kerščanski mož, ki je sè svojim lepim zgledom bil vsem v spodbudo, vmerl 27. svečana t. l. na Rupi pri Kranju.

Na dalje se priporočajo: F. H. tretjerednica za srečno zadnjo uro; več deklet iz D., da bi se vstanovila „Marijina družba“ in da bi več tovarišic pridobile za tretji red, priporočajo tudi neko že več let bolno osebo; A. R. priporoča svoje stariše, da bi jim Bog dal več spokornega duha; neka tretjerednica, da bi našla zgubljeno blago; A. Z. za poterpežljivost v bolezni in srečno zadujo uro; več oseb za milosti, ketere potrebujejo; neki dijak, da bi mu Bog dal pravo spoznanje, da bi ne izgrešil svojega pravega poklica; neka pijači vdana oseba za poboljšanje; prebivavci neke hiše, da bi jim Bog dal odraščnim stanovitnost v pravi veri, otrokom ohraniti nedolžnost, bolniku srečno zadnjo uro; neki stariši svojega sina študenta, da bi ga Bog oslobodil vojaškega stanu, da bi se mogel dalje učiti in duhovnik postati; neki mladenič z Ogerskega za dar ponižnosti in pobožne molitve; dva mladeniča, eden, da bi ostal stanoviten in drugi, da bi se resnično spreobrn timeril; neki dijak in neka oseba v dušnih stiskah za pomoč; A. M. priporoča sv. Antonu svojega bolnega brata.

Zahvala za vslišano molitev

Iz Poljan nad Škofjo Loko, 26. II. 1903.

Večkrat me nadleguje protin ali trganje po udih. Navadno mi stopi tudi v kolena, da ne morem hoditi. Ta bolezen me je napadla tudi pretečeni Božič. Priporočal sem se sv. Antonu, da bi mi sprosil od Boga vsaj to, da bi bile kolena obvarovane. Dasiravno še do danes bolečine niso popolnoma ponehale, so kolena vendar še zdrave.

Jernej Ramoveš, župnik.

Nadalje naznanjajo svojo zahvalo: neka žena iz Idrije za čudovito pomoč v mnogih nadlogah; A. R., da ji je Bog odvern timeril sovražnike; neka gospa, da je bila rešena nevarnosti, da bi bila po nedolžnem prišla v ječo; R. P., da ji je pravda srečno iztekla

in se njena nedolžnost izpričala; neka tretjerednica za dobljeno dobro službo, kjer more tudi Bogu služiti in za pomoč še v dveh drugih stiskah; neka oseba, da je na priprošnjo sv. Antona dobila izgubljen denar; A. H. tretjerednica v R. za primerno preskerbljenje svojega vnuka; tretjerednica v Št. Ilju pod Turjakom za zadobljeno zdravje; Mihael Rogale v Banji loki na Dolenskem, da se je po priprošnji sv. Antona zopet našel zgubljen rožni venec; A. M. sv. Antonu za vslišano prošnjo.

Cerkvena stavbena družba „Marija Lurd“ v Rajhenburgu.

Pred poldrugim letom se je ustanovila v Rajhenburgu cerkvena družba z namenom postaviti v spomin 50letnice Marijinih prikazni v Lurdu novo župnijsko lursko cerkev. Z vidnim blagoslovom deluje ta družba. Zglašajo se od blizu in daleč novi udje, ustanovniki in dobrotniki, dan za dnevom in jo podpirajo s svojimi prispevki. Iz raznih dežel, celo iz daljue Amerike, se vpisujejo v družbo neznane osebe in pošiljajo svoje prispevke.

Ker se je toliko gorečnosti pokazalo za to družbo, tudi število udov in ustanovnikov in pa družbena glavnica vrlo narašča. V kratki dobi poldruga leta je k družbi pristopilo do pol četrti tisoč Marijinih častivcev in družbena glavnica je narasla nad 15.000 k. — Ako se bo družba širila v sedanjem razmerju in ž njo naraščala družbena glavnica, bo mogoče že l. 1908 začeti s stavbo krasne lurske cerkve v proslavo 50letnice Marijinih prikazni v Lurdu. Zato prosimo v Marijinem imenu, naj vsi dosedanji udje in ustanovniki ostanejo zvesti in naj zlasti s sedanjo požrtovalnostjo in gorečnostjo delujejo za družbo razni nabiratelji in nabirateljice. Kjer še v kaki župniji nihče ne nabira udov in dobrotnikov, prosimo, da kedo prevzame to Marijino delo in se v to sverho zglesi pri župnijskemu uradu v Rajhenburgu na Štajerskem za potrebna navodila in listine. Udje plačujejo po 1 K. 20 h. na leto, ali enkrat za vselej 12 K., vstanovniki po 10 K. na leto ali za vselej 100 K., dobrotniki pa, kolikor hočejo.

Za vse imenovane se mašuje vsak prvi petek v mesecu, v štirih kvaternih sredah se pa opravljajo za rajne ude in ustanovnike mrtvaška opravila z vigiljami, libero in černo peto mašo. Vsled nameravane ustanove se bodo te sv. maše opravljale za vedno, dokler bo stala nova cerkev. Do sedaj se je opravilo 25 sv. maš. Verh tega se mašuje vsako leto dne 11. februvarja, ob dnevu prve Marijine prikazni v Lurdu in 16. aprila, ob smertnem dnevu Bernardike, za srečno smert tistih udov družbe, ki s posebno gorečnostjo širijo našo družbo, jo priporočajo drugim in nabirajo nove ude in denarne prispevke. Tudi se vsako nedeljo v farni cerkvi skupno moli za vse dobrotnike cerkvene družbe. Bodi vsemu slovenskemu ljudstvu najserčneje priporočeno to Marijino delo!

večo težavo dela, razloček mej mehкими in terdimi (ali topljenimi in ne topljenimi) soglasniki. Mi namreč, razen *j*, *lj* in *nj*, nimamo topljenih soglasnikov in poslednjih dveh tudi že skoraj ne znamo izgovarjati. Preprosto ljudstvo govori večinoma *l* za *lj*, za *nj* pa *jn*, v šolah pa se uči „kakti na pismo“ vsako čerko posebej naštevati, torej: *vo l — ja*, *vo n — ja* itd. Edinstvenih glasov *lj*, *nj*, ki bi jih morali ohraniti naši slovenščini vže zaradi vzajemnosti s Hervati in Serbi, naši učitelji in profesorji ali sami ne znajo izgovarjati, ali se jim ne zdi dolžnost mladino, ki od doma teh glasov morebiti ne pozna, vaditi v izrekovanju. Zato prav za prav tudi malo upam, da bi jih vtegnile interesantne podobe na tablicah g. Jeršovega kaj poboljšati. Mene pa so vender jako razveselile. Naj povem, zakaj prav posebno.

Palatogrami, po naše morebiti „nebopisi“, kažejo, kako se jezik pri izgovarjanju posameznih topljenih in netopljenih soglasnikov različno dotika, ali nedotika, *n é b a*; pri izgovarjanju topljenih se ga dotika vedno, seveda po razliki soglasnikov različno; pri izgovarjanju netopljenih se ga pa ali celo ne dotika, ali pa menj ali ožje, ko pri vstričnih topljenih. Kako bi se torej topljenje ali mehčanje soglasnikov temu najprimerneje zaznamenjevalo — v stenografiji? Jaz sem že pred nekaj leti prišel na to misel, da z razširjenjem t. j. odebeljenjem (s pritiskom) senčnih potez soglasnikov. To misel so mi torej lepo poterdili palatogrami gosp. Jeršovega, ki kažejo, da se delajo ti glasovi z obilnišim pritiskom jezika na nébo. Veseli me pa, da je blizu ob enem ali morebiti že pred meno tudi nekdo drugi prišel prav na to misel, namreč, kaker berem v „Sborniku tesnopisnem“ (ročnik II. číslo 1. str. 7) češki stenograf Jos. Dürich, in vrevavavec imenovanega lista, JUDr. Alfréd Rudolf, sodi, da „totíž názor Dürichův, že pro změkčení slovanských hlásek nejvýhodnější symbolikou jest s e s í l e n í, nedá se upozaditi a pomůže si asi k vítězství.“ S tem bi vtegnilo biti rešeno eno najglavniših vprašanj izvirnega splošno slavenskega berzopisa.

Vestnik šolske družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. XII—XV. Izdalo in založilo vodstvo. V Ljubljani 1902.

Ta knjižica nas resno spominja skrajnih nevarnosti, ki prete naši slovenščini in naši narodni samostojnosti od vseh strani; naj bi spomnila tudi, kar največ mogoča, plemenitih src naših братье благопріятно обставленных братьев малочисленных и бедных Словенцев, этого даровитого, — kaker pravi Korš, — и привлекательного, но обиженного судьбой славянского народа, который из послѣднихъ силъ отстаиваетъ свой языкъ и самобытность отъ надвигающагося все грознѣе германизма. Izvestija akad. nauk. VII. 4. str. 423.

Knjižnica Družbe sv. Cirila in Metoda. Na svetlo daje in zalaga družba. XIV. zvezek. Listi nabožno slovstveni, zbral Ivan Vrhovnik. V Ljubljani 1902. — Cena 80 vin.

Ta knjižica obsega životopise treh naših starih naboženskih pisavcev, Jerneja Basarja, Jožefa Hasla in Maksimilijana Redeskinija, in dva druga slovstveno-zgodovinska spiska: „Tomaž Kempčan v slovenski obleki“ in „Slovenska propoved z l. 1755.“ Pervič so bili natisnjeni ti spisi v lanskim „Zgodnji Danici“, pa je gotovo prav, da so se natisnili tudi posebej, da se tako lažje

ohranijo in bolj razširijo. Naj bi prinašala takin spisov več tudi nova „Danica“, katero ob tej priliki priporočamo našim premožnim in izobraženim bralcem. Izhaja vsak petek na celi poli in stane po pošti za celo leto 6 K, zunaj Avstrije 7 K, za Ameriko 9 K.

Smert pravičnega. Pismo Poncij Pilatove žene prijateljici. Po francoskem prosto poslovenila † Lujiza Pesjakova. Ponatis iz velikotedenske „Zgodnje Danice“ l. 1902. Družbi sv. Cirila in Metoda v prid. Cena 10 novčičev. Ljubljana, 1902.

Ta stvar se je na željo neke ljubljanske gospe pretisnila iz „Novic“ l. 1865, št. 15. — Seveda to pač nikakor ni v resnici pismo Pilatove žene in, kolikor moremo soditi, niti kak staro-kerščanski apokrifni spis, kaker so n. pr. „Acta Pilati“, temuč, kakor vse kaže, vtegne biti moderna poezija kake pobožne francozinje. To bi se bilo imelo povedati, da bi tudi preprosti braveri vedeli, kako in kaj. Kar se tiče jezika slovenskega prevoda moramo reči, da se nam zelo vpirajo mnogi pluskvamperfekti, zlasti, trajnih in celo ponavljavnih glagolov, kaker n. pr. str. 13: „O! tega časa se nič ni bilo izšlo mojemu soprogu po sreči. Grajal ga je bil senat in celo cesar Tiberij ga je bil karal radi tega njegovega postopanja do Nazarejčana. Judje pa so ga bili zaničevali“ itd. — Kako je po naše rabiti pluskvamperfekt, je prav, natančno in jasno povedal že Metelko, Lehrgeb. str. 220 in 230.

Pri tej priliki naj odgovorim na neko vprašanje z Dunaja, da stoji v novem katekizmu po moji misli prav: „ki je za nas težki križ nosil“ (ne: „nesel“). Ko govorimo o procesiji ali pogrebu, pravimo tudi n. pr.: „kdo je nosil bandero?“ „kateri so nosili merliča?“ — „Nesti“ pomeni sicer trajao dejanje, vendar ne da bi se mislilo na trajanje, ali celo na kake prestanke med tem, kaker je na vse to misliti pri križevem potu. Prim. tudi n. pr. „težko sem šel“ in „težko sem hodil“.

Tarbula, devica mučenica. Pripovedna pesem. Speval Janez Bilc. Ljubljana, 1899. Samozaložba. — Prodaja se v prid družbe sv. Cirila in Metoda. Cena 80 vin. —

Tudi to delo častitljivega duhovnega pesnika našega je ponatisnjeno iz „Zgodnje Danice“. Želimo, da bi se obilo razširilo med verni narod, ki mu bo pobožna vsebina gotovo vgajala. Pa tudi izobraženjšega bravca bodo ogrela pesniško lepa mesta in blagoglasni verzi, kaker n. pr. v popisu jutra: „Nebo se na vzhodu žari“ itd. na str. 21. Sicer se v obliki naš pesnik derži seveda navadnih prostosti. Kar je v tej reči nepopolnega, torej nikakor nečemo njemu posebej očitati. Nekoliko svojih dotičnih misli sem povedal že berž v prvem letniku „Cvetja“ in potem še kaj o priliki. Pomagalo seveda ni nič. Če prav sodi Korš, se delajo pri nas celo vedno slabši verzi. V sicer prijazni oceni Vesel-Aškerčeve „Ruske Antologije“ očita namreč ta ruski učenjak našim pesnikom rime na videz, kaker „nevsmljena — domá“ ali „Stájerke — obléčene“, dalje skopost glede rim, ki pravi, da jih je pri nas vendar lahko najti, nebrižnost glede čredjenja moških in ženskih rim, kar pripisuje nemškemu vplivu; neskladno in prozaično, pravi tudi, da teko našim pesnikom šestostopni jambi (aleksandrijski verzi) vsled čestega odsotstva cezure za šestim zlogom, kar se mu zdi zopet „nemškvalstvo“, če tudi brezzavestno.

(Dalje prih.)